

TALOUSARVIOALOITE 1038/2010 vp

Määrärahan osoittaminen omaishoidon tukeen

Eduskunnalle

Laitoshoitoa on vähennetty, mutta ihmisten hoidon tarve ei ole vähentynyt. Kotihoidon lisääntymisen myötä omaiset ja läheiset joutuvat yhä useammin pitämään huolta huonokuntoisesta lähimmäisestään. Omaishoidon tuesta on vastikään säädetty lailla, mutta edelleen omaishoidon tuen piiriin pääsy vaihtelee kunnittain. Arvioidaan, että maamme yli 300 000 omaishoitajasta alle kymmenesosa, noin 26 000 omaishoitajaa, saa omaishoidon tukea.

On perheitä, joissa hoidetaan kotona sairasta tai vammaista lasta. Huonokuntoisten vanhusten määrä kasvaa nopeasti. Kuitenkin vuoden 2011 talousarvioesityksessä omaishoidon tuen saajien lukumäärän on laskettu kasvavan vain tuhannella henkilöllä.

Keskustelu omaishoidon tukeen varatuista määrärahoista koskee ennen muuta ikäihmisiä. Vanhusten palveluissa yhdessä kohdassa säästämisen lisää nopeasti kuluja toisessa paikassa. Yleisin omaishoitotilanne on sellainen, jossa iäkäs puoliso pitää huolta huonokuntoisesta, ikääntyneestä puolisostaan. Jos omaishoitaja ei saa riittävää tukea, kohta tarvitaan kaksi laitoshoitopaikkaa. On laskettu, että omaishoitajat säästävät yhteiskunnan hoitomenoja yli 1,2 miljardia

euroa vuodessa. Siksi heidän tukemisensa on tärkeää.

Kunnat joutuvat taloudellisissa vaikeuksissaan etsimään säästökohteita. Mahdollisuudet uusien omaishoitosopimusten solmimiseen ovat tällöin vähäisiä. Omaishoitajat ja Läheiset -Liitto ry on selvittänyt tilannetta eri kunnissa. Vuonna 2009 parhaiten omaishoidon tuki -asiat hoidettiin pienissä kunnissa. Niissä on lähes neljä kertaa enemmän omaishoidon tuen asiakkaita asukaslukuun suhteutettuna kuin koko maassa keskimäärin, eli 6,7 omaishoidon tuen saajaa tuhatta asukasta kohti. Keskisuurissa kaupungeissa on huimia eroja. Suurten kaupunkien omaishoidon sopimusten kattavuus on lain voimassaoloaikana kehittynyt seuraavasti: Oulu +2,4, Kouvolaa +2,0, Tampere +1,8. Kuopio +1,5. Espoo +0,8, Turku +0,9, Jyväskylä +0,7, Helsinki +0,6, Lahti -0,1 ja Vantaa -0,4.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2011 talousarvioon momentille 28.90.30 lisäyksenä 10 000 000 euroa omaishoidon tuen turvaamiseen kaikille tukeen oikeutetuille omaishoitajille.

pattHelsingissä 20 päivänä syyskuuta 2010

Pauliina Viitamies /sd